

Uitwerking stellingen vervolg Sportakkoord II

Strategische tafel Breedtesport - 3 juli '25

In het tweede deel van de strategische tafel zijn de uitdagingen voor 2026 en verder besproken. Onderdeel hierin was een doorkijk naar een vervolg op het Sportakkoord aan de hand van verschillende stellingen per pijler.

De aanwezigen hebben per stelling aangegeven of ze het eens of oneens zijn. De drie stellingen waarover de meningen het meest uiteenliepen zijn plenair besproken. In dit document vind je de uitkomsten van alle stelling en een beknopte uitwerking van de drie stellingen die plenair zijn besproken.

1. Uitkomsten alle stellingen

Algemeen

Ste	Stelling		Oneens
1.	De bijdragen vanuit het programma Versterken Sportbonden hebben daadwerkelijk geleid tot nieuwe ontwikkelingen. Als sportbond en sportclubs hebben we hiermee een stevig fundament gelegd voor toekomstbestendige sportclubs, waardoor verdere ondersteuning niet meer nodig is.	40%	60%
2.	Naast een eventuele instellingssubsidie moeten we in blijven zetten op een landelijk Sportakkoord, omdat we anders het fundament voor samenwerking landelijk én lokaal verliezen.	80%	20%

Passend sportaanbod

Ste	lling	Eens	Oneens
1.	Jeugd die onze sport beoefent is op hun 18e volledig beweegwijs. Extra bijdragen vanuit de rijksoverheid voor de beweegwijsheid van de jeugd zijn onnodig.	15%	85%
2.	Het sportaanbod dat we momenteel aanbieden past bij de behoefte van de doelgroep. Als sportbond zijn we eveneens in staat om deze behoefte continue te monitoren en het sportaanbod daarop bij te sturen.	35%	65%

Vitale sportclubs en bestuurlijk kader

Ste	Stelling		Oneens
1.	Lokale sportloketten zijn essentieel om de doelen uit de sportagenda te halen en de instandhouding ervan moet desnoods uit de instellingssubsidie gefinancierd worden.	50%	50%
2.	Vanaf 2027 bieden we alleen nog maar services aan op bestuurlijke ontwikkeling, ontwikkeling van trainer/coaches en bevordering van vitale clubs (volgens de gezamenlijke definitie). Het schrappen van alle andere services zorgt voor meer gerichte inzet.	80%	20%
3.	Centrale ontwikkeling én certificering van clubondersteuners moet een speerpunt worden onder verenigingsondersteuning.	55%	45%

Bekwame trainer-coaches, instructeurs en officials

Stelling		Eens	Oneens
1.	We zijn als sportbond bereid om bondspecifieke invulling betreft opleidingen op momenten los te laten om als collectief grotere stappen te maken. Achtergrond; Willen we de kwaliteit van onze opleidingen waarborgen, dan moeten we als bonden - samen met het onderwijs - één gezamenlijk opleidingsfundament creëren (pedagogiek, didactiek).	65%	35%
2.	De kadercoach is het middel om de sport wat betreft deskundigheidsbevordering op niveau te krijgen. Wij zijn als sport bereid hier een norm in te stellen en de consequenties van deze norm (in opleiding en financiering) te nemen.	60%	40%
3.	Wij vinden het binnen de sport van essentieel belang dat iedereen die met kinderen om gaat bepaalde basiskwaliteiten heeft (pedagogisch en didactisch). Wij zijn als sport bereid hier een norm in te stellen en de consequenties van deze norm (in opleiding en financiering) te nemen.	90%	10%

Ruimte voor sport en accommodaties

Ste	lling	Eens	Oneens
1.	Inspanningen op het gebied van Ruimte voor sport en accommodaties zijn een kerntaak van bonden en de werkorganisatie NOC*NSF. Structurele financiering vanuit sport-eigen middelen zou vanzelfsprekend moeten zijn. Achtergrond: Nagenoeg alle inzet op het thema Ruimte voor Sport & Accommodaties wordt momenteel gefinancierd door VWS.	55%	45%
2.	We dienen de overheid te vragen mee te financieren in de ontwikkeling van een digitale sportlandkaart waarmee de druk en het potentieel op het gebied van ruimte voor sport en accommodaties inzichtelijk wordt gemaakt.	65%	35%
3.	De concurrentie op het gebruik van de openbare buitenstedelijke en natuurlijke ruimte neemt toe. Denk aan ecologie en defensie. Daarnaast is landelijke en lokale regeldruk gericht op georganiseerd toetreden van deze gebieden groot en niet afnemend. Het is aan de sport én aan de overheid samen om financieel bij te dragen aan maatregelen die vrijwilligers handelingsperspectief bieden voor het organiseren van sportaanbod in traditionele en in nieuwe gebieden.	100%	0%

Inclusie en gezondheid

Ste	Stelling		Oneens
1.	Organisaties die een speerpunt maken van groepen die minder meedoen rondom sport- en bewegen winnen aan politieke relevantie. De investeringen op dit onderwerp moeten, ten koste van andere onderwerpen, omhoog om als vereniging relevantie te behouden.	30%	70%
2.	Wij zijn goed in staat om ervoor te zorgen dat aangesloten clubs de alcoholwet naleven. Nieuwe investeringen rondom verantwoord alcoholbeleid zijn niet meer nodig.	65%	35%
3.	Op inclusie thema's – zoals het tegengaan van discriminatie en racisme – moeten we als vereniging steviger in gaan zetten op de lijn van gemeenten en moet er minder aandacht naar sportbonden om clubs te bereiken.	60%	40%
	Achtergrond: In Sportakkoord II zijn veel middelen vrijgemaakt voor bonden om racisme en discriminatie bij aangesloten clubs tegen te gaan. Dit heeft wisselende successen gekend, waarbij samenwerkingen met gemeenten effectiever bleken te zijn om clubs te bereiken.		

Sport Intelligence, onderzoek en advies

Ste	Stelling		Oneens
1.	Alleen voor de 20 meest impactvolle steden en/of regio's is namens de sport een accountmanager nodig die regionale en lokale plannen van aanpak opstelt en coördineert in samenhang met lokale stakeholders. Gerichte dekking (kosten €400-500k/jaar) levert de sport meer op dan landelijke dekking (kosten €1,6m+/jaar) Achtergrond: Het is momenteel de vraag of de functie van de adviseur lokale sport na einde SAII door moet worden gezet.	75%	25%
2.	Sport Intelligence, onderzoek en advies 2De gezamenlijke data infrastructuur is een belangrijk fundament binnen de vereniging en moeten we met een gelijke tred als tijdens SAII door blijven ontwikkelen om als vereniging relevant te blijven in het sport- en beweeglandschap. Achtergrond: Eind 2026 staat er een stevige basis voor de data infrastructuur in de vereniging.	90%	10%

2. Argumentatie stelling 1

Stelling 1: De bijdragen vanuit het programma Versterken Sportbonden hebben daadwerkelijk geleid tot nieuwe ontwikkelingen. Als sportbond en sportclubs hebben we hiermee een stevig fundament gelegd voor toekomstbestendige sportclubs, waardoor verdere ondersteuning niet meer nodig is.

<u>Argumenten Voor (Eens):</u>

- Concrete innovaties: Het programma heeft geleid tot concrete en afgeronde nieuwe ontwikkelingen (zoals een correctiefactor voor ijsbanen die sporters meer plezier kan bieden). Er zijn ook nieuwe opleidingen ontwikkeld.
- Gerichte focus en waardering: Het programma bood een mooie manier om heel gefocust met een specifiek onderwerp bezig te zijn, wat gewaardeerd wordt.
- Gebruik van gelabeld geld: De financiering was "gelabeld geld," wat cruciaal is voor sportbonden om specifieke projecten aan te pakken. Dit helpt bij interne besluitvorming en maakt het makkelijker om aan de achterban uit te leggen waar geld aan wordt besteed. Het heeft geholpen om Breedtesport projecten te realiseren.
- Katalysator voor versnelling: De regeling fungeert als een middel om versnelling aan te brengen bij het aanpakken van uitdagingen. Innovatie/ontwikkelruimte op prioritaire onderwerpen moet beschikbaar blijven.
- Vrijheid binnen kaders: Het programma bood veel vrijheid binnen een aantal vooraf bepaalde categorieën, waardoor elke bond zijn eigen keuzes kon maken en verantwoorden, wat effectiever was dan subsidies zonder kader.

Argumenten Tegen (Oneens):

- Niet afgerond en behoefte aan vervolgactiviteiten: Projecten zijn wel geïnitieerd en hebben tot nieuwe ontwikkelingen geleid, maar zijn nog niet afgerond en vereisen vervolgactiviteiten. Deze vervolgactiviteiten zijn nog niet altijd belegd binnen de sportbond. Stoppen met ondersteuning zou kunnen betekenen dat de geïnvesteerde energie en middelen verloren gaan.
- Toekomstbestendigheid en bredere investeringen: Hoewel er geïnvesteerd is in de organisatie van sportbonden, betekent dit niet dat ze klaar zijn voor alle veranderingen die op ze afkomen. Er zijn nog veel onbekende zaken en veranderingen. Projectmatige ontwikkelcapaciteit blijft nodig om fit te blijven voor de uitdagingen van de toekomst.
- Rol van het Rijk en maatschappelijk belang: Er wordt steeds meer gevraagd van de sport (ook als middel). Het Rijk zou hierin moeten blijven bijdragen, vooral als er meer gevraagd wordt van bonden dan hun kernactiviteiten. Onderwerpen als een veilig sportklimaat (de 4V's) en inclusie/toegankelijkheid zijn van algemeen belang en investeringen in sport leiden bovendien tot een gezonder Nederland en potentieel lagere zorgkosten op lange termijn, wat een maatschappelijk voordeel is voor de overheid.
- Noodzaak van structurele ondersteuning: Het fundament van sportbonden heeft nog steeds ondersteuning nodig, en er blijven kaders en context nodig om versnippering te voorkomen. De niet-sportspecifieke vragen aan verenigingen nemen toe, wat extra slagkracht vereist.

Conclusie

Het programma Versterken Sportbonden heeft aantoonbaar geleid tot waardevolle en innovatieve ontwikkelingen binnen sportbonden. Gelabeld geld op prioritaire onderwerpen die niet sportgeneriek op te pakken zijn wordt als waardevol beschouwd. Bij veel bonden leidt het tot afgeronde projecten, al geldt dat (nog) niet overal. Met de (maatschappelijke) uitdagingen die op de sport afkomen is het nodig om gericht te blijven investeren in (projectmatige) ontwikkelkracht bij sportbonden. Om de maatschappelijke rol als sport te kunnen blijven spelen en betaalbaarheid op pijl te kunnen houden wordt het als een mogelijkheid beschouwd om deze gerichte en projectmatige steun in de lucht te houden.

3. Argumentatie stelling 2

Stelling 2: Lokale sportloketten zijn essentieel om de doelen uit de sportagenda te halen en de instandhouding ervan moet desnoods uit de instellingssubsidie gefinancierd worden.

Argumenten Voor (Eens):

- Duidelijkheid voor verenigingen: Het is belangrijk om verenigingen duidelijkheid te bieden over waar ze terecht kunnen voor ondersteuning. Lokale allianties die rond sportloketten zijn gebouwd, creëren aantoonbare meerwaarde voor verenigingen.
- Investering behouden: Er is veel geïnvesteerd in lokale sportloketten, en het zou zonde zijn om daar nu mee te stoppen, vooral omdat ze op veel plaatsen net beginnen te functioneren of zich nog volop ontwikkelen.
- Stimulans voor samenwerking en inzicht: Sportloketten leveren veel op voor bonden door hen in hun 'core business' te laten en inzicht te geven in wat er bij hun clubs gebeurt. Ze helpen bij de discussie over wat bonden doen en wat lokale overheden oppakken, waardoor bonden scherpere keuzes kunnen maken. De kwaliteit van de 'core business' van bonden gaat hierdoor omhoog.
- Noodzaak van externe financiering: Sportloketten zullen niet levensvatbaar zijn als ze alleen afhankelijk zijn van lokale gelden, gezien gemeentelijke bezuinigingen. Nationale ondersteuning is nodig om te voorkomen dat investeringen teniet worden gedaan.
- Sportbonden zonder verenigingsondersteuning: Voor sportbonden zonder verenigingsondersteuning is het een fijn middel om landelijke dekking te organiseren.
- Voorkomen van versnippering: De ondersteuning van sportloketten kan voorkomen dat de reeds ingezette structuur versnippert en biedt de kans om te blijven groeien en bloeien op meer plaatsen. Er moet wel blijvend geïnvesteerd worden in kwaliteit.

<u>Argumenten Tegen (oneens):</u>

- Niet overal essentieel: Sportloketten zijn niet per definitie overal essentieel om de sportdoelen te behalen. Op sommige plaatsen functioneren ze goed en voegen ze waarde toe, maar op andere plaatsen zijn ze 'uit de grond gestampt' zonder dat ze waarde creëren.
- Andere manieren om doelen te bereiken: De functionaliteit van sportloketten varieert sterk per regio of gemeente, en het is te zwart-wit om te zeggen dat ze overal essentieel zijn of uit een nationale instellingssubsidie moeten komen. Er zijn ook andere effectieve manieren om sportdoelen te bereiken. Het middel (sportloket) moet niet in stand worden gehouden als het niet goed functioneert.
- Verloop van personeel: De effectiviteit van sportloketten hangt sterk af van de clubondersteuners die de regie voeren en hun netwerk. Er is echter veel verloop in deze functies, wat leidt tot inzakking van het loket. Stabiliteit van clubondersteuners is randvoorwaardelijk voor succesvolle sportloketten.

Conclusie

Lokale sportloketten spelen op veel plekken een sleutelrol in het behalen van de doelen uit de sportagenda, door als schakel te fungeren tussen sportverenigingen, bonden en gemeenten. Ze zorgen voor duidelijkheid, versterken samenwerking en vergroten het inzicht in lokale sportbehoeften. Daarom is instandhouding van sportloketten wenselijk, ook als dat (gedeeltelijk) vanuit sportbonden of een instellingssubsidie gefinancierd moet worden. Tegelijkertijd is

maatwerk noodzakelijk: hun meerwaarde is contextafhankelijk, en financiering moet gepaard gaan met kwaliteitsbewaking, kwaliteitsbevordering. Op plekken waar ze nog niet succesvol zijn is heroriëntatie nodig.

4. Argumentatie stelling 3

Stelling 3: We zijn als sportbond bereid om bondspecifieke invulling betreft opleidingen op momenten los te laten om als collectief grotere stappen te maken.

Achtergrond; Willen we de kwaliteit van onze opleidingen waarborgen, dan moeten we als bonden - samen met het onderwijs - één gezamenlijk opleidingsfundament creëren (pedagogiek, didactiek).

Argumenten Voor (Eens):

- Efficiëntie en gezamenlijke modules: Het is efficiënter om een gezamenlijke pedagogische of didactische module te ontwikkelen die alle bonden kunnen inpassen in hun opleidingen, in plaats van dat iedereen het wiel opnieuw uitvindt. Het loslaten van bondspecifieke opleidingen zou een grotere pedagogisch-didactische slagkracht kunnen organiseren, wat uiteindelijk kan leiden tot meer plezier voor kinderen in de sport.
- Schaalvoordelen en volume: Het is niet alleen een kwaliteitsvraagstuk, maar ook een kwantiteitsvraagstuk: er zijn te weinig trainers. Vooral kleinere bonden hebben moeite om voldoende deelnemers te krijgen voor hun eigen opleidingen. Samenwerking met gezamenlijke opleidingen kan leiden tot volume en ervoor zorgen dat opleidingen wel doorgaan, waardoor meer mensen bereikt worden.
- Samenwerking met onderwijs: Door samen te werken met onderwijsinstellingen die expertise hebben op het gebied van opleiden, kan de sport een kwaliteitsimpuls krijgen en meer trainers en coaches opleiden. Dit moet worden gezien als een toevoeging, niet als iets wat wordt afgepakt.

Argumenten Tegen (Oneens):

- Complexiteit en ambiguïteit: De stelling bevat veel elementen en wordt als ingewikkeld ervaren, wat het moeilijk maakt om een eenduidige positie in te nemen. De term "bondspecifieke invulling" is ook ambigu.
- Behoud van toegevoegde waarde en autonomie: Veel bonden hebben veel geïnvesteerd in hun eigen opleidingen, die als kernproducten worden gezien. Het deels 'weggeven' hiervan zou de toegevoegde waarde van de bond aantasten. Bovendien bieden eigen opleidingen een platform voor kennisdeling en netwerken binnen de sport.
- Internationale verplichtingen: veel bonden moeten voldoen aan internationale standaarden voor bijbehorende financiering, waardoor het loslaten van bondspecifieke invulling ingewikkeld is.
- 'One size fits all' verwerpen: De neiging om een 'one size fits all'-oplossing voor opleidingen te willen, wordt door velen afgewezen. Voornamelijk internationale kaders en autonomie/meerwaarde van bonden moeten behouden blijven.
- Timing en proces: De timing voor veranderingen is belangrijk. Het is niet altijd mogelijk om op korte termijn grote aanpassingen te doen als bonden net hun opleidingen hebben herzien.

Conclusie

Er is een groeiende bereidheid onder sportbonden om op bepaalde onderdelen van hun opleidingen — met name op het gebied van pedagogiek en didactiek — bondspecifieke invulling deels los te laten, mits dit bijdraagt aan kwaliteit, schaalbaarheid en effectiviteit. Tegelijkertijd is

behoud van autonomie, internationale kaders en sportinhoudelijke identiteit essentieel. De sleutel ligt in een collectief opleidingsfundament dat generiek is waar het kan en bondspecifiek is waar het moet.